

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้ เป็นผลมาจากการได้รับทุนการวิจัยของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยผู้วิจัยได้รับทุนการวิจัยจากหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง ประจำปีงบประมาณ 2565

ผู้วิจัยขอขอบคุณ แนวคิดดีดีของท่านคณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ อาณิ และรองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิสิษฐกุล แก้วงาม ที่ได้บริหารจัดการให้มั่งบประมาณ สำหรับคณาจารย์ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้ทำวิจัย และมีผลงานวิจัยเผยแพร่

วุฒิพงศ์ บัวซ้อย

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิจัย	บทบทวนเรื่องการเมืองภาคพลเมือง
ชื่อผู้วิจัย	นายวุฒิพงศ์ บัวชัย
สาขาวิชา	รัฐศาสตร์
ปี	2565

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อทบทวนชุดความรู้เรื่องการเมืองภาคพลเมือง 2) เพื่อทบทวนเรื่องรูปแบบการเคลื่อนไหวของการเมืองภาคพลเมือง 3) เพื่อทบทวนการเมืองภาคพลเมืองในกระบวนการนโยบาย และ 4) เพื่อทบทวนพัฒนาการของการเมืองภาคพลเมือง เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ระหว่างการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) กับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเน้นการวิจัยเอกสารเป็นหลัก และการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการวิจัยเสริม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) คือ NGOs, นักสิทธิมนุษยชน และแกนนำของชาวบ้านที่ขับเคลื่อนเรื่องการเมืองภาคพลเมือง เครื่องมือของการวิจัย คือ ตัวผู้วิจัย และแบบสัมภาษณ์ (Interview guide) ผลการวิจัยพบว่า

ชุดความรู้เรื่อง “การเมืองภาคพลเมือง” นักวิจัย หรือนักวิชาการส่วนใหญ่ยังอ้างอิงผลงานของ Mathews David (1999) Politics for people. finding a responsible public voice. เหมือนเดิมทั้งหมด แต่ “รูปแบบการเคลื่อนไหวของการเมืองภาคพลเมือง” และ “การเมืองภาคพลเมืองในกระบวนการนโยบาย” และ “พัฒนาการของการเมืองภาคพลเมืองของไทย” มีทั้งเหมือนเดิมและเปลี่ยนแปลงไปบางส่วน กล่าวคือ มีปรากฏการณ์รูปแบบการเคลื่อนไหวของการเมืองภาคพลเมือง ที่พิเศษเกิดขึ้นในช่วง 2-3 ปีมานี้ โดยมีการเคลื่อนไหวต่อสู้ผ่านการใช้กระบวนการสื่อสารสาธารณะ (Social Media) มากขึ้น “ซึ่งจะทำให้ลดขั้นตอนการต่อสู้ลง” นอกจากนี้ ปัญหาของรูปแบบการเคลื่อนไหวของการเมืองภาคพลเมืองในช่วง 7-8 ปีมานี้ (ช่วงรัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชา) รัฐบาลใช้กฎหมายมากขึ้นในการแก้ไขปัญหาของประชาชนในแต่ละพื้นที่ รัฐบาลไม่ใช้การเมืองในการแก้ไขปัญหา ดังนั้นนักการเมือง (NGOs) ในรัฐสภาทำอะไรไม่ได้เลย

ABSTRACT

Research Title   The Chapter of Literature review of Civil Politics.
Researcher   Mr. Wutthiphong Buachoi
Major   Political Science
Year   2022

The purposes of this research were to study 1) review the knowledge of civil politics, 2) review the movement model of civil politics, 3) review civil politics in policy processes, and 4) review the development of civil politics. It is a mixed methods research, between documentary research and qualitative research, mainly emphasizing on documentary research and qualitative research as supplementary research. Key informants are NGOs, human rights, and the leaders activists of the villagers who drive civil politics. The research tools were the researcher and the Interview guide.

The findings of this research were that; set of knowledge “Civic politics” Most researchers or academics also refer to the work of Mathews David (1999) Politics for people, finding a responsible public voice. All the same, but “Movement model of civil politics” and “Civil politics in policy processes” and “Development of Thai civil politics” are both the same and have changed to some section, namely: there is a phenomenon of movement model in civil politics, Special events have occurred in the past 2-3 years, with more movements fighting through the use of public communication (Social Media), “which will reduce the process of fighting”. In addition, the problem of political movement forms Civil politics during the past 7-8 years (the Prayut Chan-o-cha government). The government uses more laws to solve the problems of the people in each area. The government does not use politics to solve problems. So politicians (NGOs) in parliament can't do anything.